

Νότια Ασία

Η Ασία είναι η ήπειρος με τη μεγαλύτερη έκταση και τον μεγαλύτερο πληθυσμό του κόσμου. Έχει μεγάλη γεωστρατηγική σημασία για την ΕΕ, η οποία, ως ισχυρός οικονομικός παράγοντας και σημαντικός χορηγός αναπτυξιακής στήριξης και βοήθειας, συσφίγγει τους δεσμούς της με τις χώρες της Νότιας Ασίας, προωθώντας την οικοδόμηση θεσμών, τη δημοκρατία, τη χρηστή διακυβέρνηση και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Η ΕΕ ενδιαφέρεται επίσης για την ασφάλεια της περιοχής, π.χ. σε ό,τι αφορά τη διένεξη του Κασμίρ και το Αφγανιστάν.

Το παρόν ενημερωτικό δελτίο περιγράφει την περιοχή της Νότιας Ασίας. Βλέπε επίσης τα ενημερωτικά δελτία για τη Νότια Ασία ([5.6.8](#)) και τη Νοτιοανατολική Ασία ([5.6.9](#)).

Νομική βάση

- Τίτλος V (εξωτερική δράση της ΕΕ) της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ).
- Άρθρα 206-207 (εμπόριο) και 216-219 (διεθνείς συμφωνίες) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).
- Συμφωνίες εταιρικής σχέσης και συνεργασίας (ΣΕΣΣ) (διμερείς σχέσεις).

Ένωση της Νότιας Ασίας για την Περιφερειακή Συνεργασία (SAARC)

Η ΕΕ ενθαρρύνει την περιφερειακή ολοκλήρωση και στηρίζει την Ένωση της Νότιας Ασίας για την Περιφερειακή Συνεργασία (SAARC). Χώρες μέλη της SAARC είναι το Αφγανιστάν, το Μπανγκλαντές, το Μπουτάν, η Ινδία, οι Μαλδίβες, το Νεπάλ, το Πακιστάν και η Σρι Λάνκα. Η ΕΕ, η Κίνα, το Ιράν, η Ιαπωνία, η Νότια Κορέα, ο Μαυρίκιος, η Μιανμάρ και οι ΗΠΑ έχουν καθεστώς παρατηρητή στη SAARC.

Η αναπτυξιακή συνεργασία μεταξύ της ΕΕ και των χωρών της Νότιας Ασίας περιλαμβάνει χρηματοδοτική και τεχνική βοήθεια, καθώς και οικονομική συνεργασία. Στις προτεραιότητες συμπεριλαμβάνονται η περιφερειακή σταθερότητα, η μείωση της φτώχειας, τα ανθρώπινα δικαιώματα, η βιώσιμη ανάπτυξη, η χρηστή διακυβέρνηση και τα εργασιακά δικαιώματα. Η συνεργασία ΕΕ-SAARC επιδιώκει να προωθήσει την εναρμόνιση των προτύπων και τη διευκόλυνση του εμπορίου, καθώς και να ευαισθητοποιήσει ως προς τα πλεονεκτήματα της περιφερειακής συνεργασίας.

Ινδία

Η στρατηγική εταιρική σχέση ΕΕ-Ινδίας προάγει το εμπόριο και την οικονομική συνεργασία. Κάθε εταίρος έχει περιφέρειες που διαφέρουν σημαντικά από άποψη

οικονομικής ισχύος, γλώσσας και κουλτούρας, διαθέτει δε πολύ μεγάλη αγορά και γεωστρατηγική θέση που απαιτεί μια πολιτική στον τομέα της ασφάλειας.

Το Συμβούλιο της ΕΕ εξέδωσε [συμπεράσματα στις 10 Δεκεμβρίου 2018](#) επιδιώκοντας βαθύτερη και ευρύτερη συνεργασία με την Ινδία μέσω της προώθησης της ειρήνης και της ασφάλειας κατά τα επόμενα έτη.

Η Ινδία εφαρμόζει πολιτικές και οικονομικές μεταρρυθμίσεις που επικεντρώνονται στον εκσυγχρονισμό της διοίκησης, στη χρηστή διακυβέρνηση, στην αντιμετώπιση της διαφθοράς με προγράμματα απονομισματοποίησης και διαφάνειας, στην αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων, στην ανάπτυξη της οικονομίας μέσω των πρωτοβουλιών «Make in India» και «Invest India», και στην επιβολή ενός φόρου εμπορευμάτων και υπηρεσιών σε πανεθνικό επίπεδο.

Η ατζέντα δράσης ΕΕ-Ινδίας 2020, που εγκρίθηκε στη σύνοδο κορυφής του 2016, προβλέπει τη σύσταση φόρουμ για διαβουλεύσεις σχετικά με θέματα εξωτερικής πολιτικής και ασφάλειας. Η Ινδία είναι πυρηνική δύναμη, όπως και οι γείτονές της, το Πακιστάν και η Κίνα, και αντιμετωπίζει προβλήματα ασφάλειας, τρομοκρατίας και ένοπλων συνοριακών συγκρούσεων, ιδίως με το Πακιστάν στην αυτόνομη πολιτεία του Τζαμού και Κασμίρ.

Στις 14 Φεβρουαρίου 2019, περισσότεροι από 40 Ινδοί στρατιώτες σκοτώθηκαν στο Κασμίρ από βομβιστική επίθεση αυτοκτονίας. Την ευθύνη ανέλαβε η τρομοκρατική ομάδα Jaish-e-Muhammed (JeM), που έχει τη βάση της στο Πακιστάν. Η Ινδία απάντησε με αεροπορική επιδρομή, η οποία οδήγησε στη μεγαλύτερη στρατιωτική σύγκρουση μεταξύ Ινδίας και Πακιστάν σε δεκαετίες στρατιωτικής έντασης και συγκρούσεων.

Τον Αύγουστο του 2019, η κυβέρνηση της Ινδίας ανακάλεσε το ειδικό καθεστώς του κρατιδίου Τζαμού και Κασμίρ. Η απόφαση αυτή οδήγησε σε βίαιες διαδηλώσεις και απείλησε την πολιτική σταθερότητα στην περιοχή. Περισσότερα από 900 εκατομμύρια άτομα είχαν δικαίωμα ψήφου στις βουλευτικές εκλογές της Ινδίας, οι οποίες διεξήχθησαν σε επτά στάδια σε διάστημα πέντε εβδομάδων, μεταξύ 11 Απριλίου και 19 Μαΐου 2019. Το ινδουιστικό εθνικιστικό κόμμα Bharatiya Janata (BJP) του Narendra Modi κέρδισε 303 από τις 545 έδρες στην Κάτω Βουλή (Lok Sabha), με τα υψηλότερα ποσοστά στην ιστορία του, νικώντας το Ινδικό Εθνικό Κογκρέσο (INC) του Rahul Gandhi και τους συμμάχους του.

Στις 21 Οκτωβρίου 2019, διεξήχθησαν βουλευτικές εκλογές στα κρατίδια Maharashtra και Haryana. Η συμμαχία BJP-Shiv Sena κέρδισε απόλυτη πλειοψηφία στην Maharashtra, ενώ κανένα κόμμα δεν πέτυχε πλειοψηφία στην Haryana, αν και το BJP εξασφάλισε 40 έδρες. Οι επόμενες εκλογές θα διεξαχθούν μεταξύ Νοεμβρίου και Δεκεμβρίου 2019 στο κρατίδιο Jharkhand.

Το σύστημα των καστών στην Ινδία, που είναι από τις αρχαιότερες μορφές οργάνωσης των κοινωνικών τάξεων, εγείρει ανησυχίες σχετικά με τις συνεχιζόμενες διακρίσεις λόγω κάστας. Η χώρα αυτή αποτελεί επίσης ένα μωσαϊκό εθνοτήτων και γλωσσών, με προστριβές σε πολλά κρατίδια και με καταγγελίες για καταπατήσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και παραβιάσεις των δικαιωμάτων των γυναικών και των παιδιών.

Το διμερές εμπόριο αγαθών μεταξύ της ΕΕ και της Ινδίας εκτιμάται ότι ανήλθε σε 90 δισεκατομμύρια ευρώ το 2018, με υψηλό πλεόνασμα της τάξης των 2 δισεκατομμυρίων ευρώ υπέρ της Ινδίας. Η ΕΕ είναι επίσης μία από τις σημαντικότερες πηγές επενδύσεων για την Ινδία, με επενδύσεις ύψους 76,7 δισεκατομμυρίων ευρώ σε εξερχόμενα αποθέματα και 11 δισεκατομμυρίων ευρώ σε εισερχόμενα αποθέματα το 2017. Επί του παρόντος η Ινδία επωφελείται από μονομερείς προτιμησιακούς δασμούς στο πλαίσιο του συστήματος γενικευμένων προτιμήσεων της ΕΕ (ΣΓΠ) που συνδέει τις μονομερείς εμπορικές προτιμήσεις με τον σεβασμό των ανθρωπίνων και των εργασιακών δικαιωμάτων.

Πακιστάν

Οι σχέσεις ΕΕ-Πακιστάν χρονολογούνται από το 1962 και σήμερα θεμελιώνονται στη συμφωνία συνεργασίας του 2004. Η ΕΕ, ως μείζων χορηγός βοήθειας και αναπτυξιακής στήριξης, υποστηρίζει την προώθηση της δημοκρατίας και της οικοδόμησης θεσμών στο Πακιστάν. Η ΕΕ εκφράζει σοβαρές ανησυχίες σχετικά με την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τον νόμο περί βλασφημίας και τα ειδικά στρατιωτικά δικαστήρια στο Πακιστάν.

Οι εκλογές για την Εθνοσυνέλευση και τις επαρχιακές συνελεύσεις έλαβαν χώρα τον Ιούλιο του 2018 εν μέσω πολιτικών εντάσεων ανάμεσα στο τότε κυβερνών κόμμα Πακιστανική Μουσουλμανική Ένωση-Nawaz Sharif (PML-N) και τις δυνάμεις της αντιπολίτευσης υπό την ηγεσία του Pakistan Tehreek-e-Insaf (PTI), το οποίο τελικά κέρδισε τις εκλογές. Η ΕΕ έστειλε αποστολή παρατήρησης των εκλογών, με επικεφαλής τον παρατηρητή Michael Gahler (PPE, Γερμανία) και με 10 παρατηρητές από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Στην πολιτική αρένα του Πακιστάν επικρατεί διαρκής αναταραχή από τότε που έγιναν οι αποκαλύψεις περί διαφθοράς του πρώην πρωθυπουργού, Nawaz Sharif, στην υπόθεση των «εγγράφων του Παναμά» το 2016. Ο Sharif αναγκάστηκε να παραιτηθεί τον Ιούλιο του 2017 και καταδικάστηκε σε δεκαετή κάθειρξη τον Ιούλιο του 2018.

Τα δύο μεγαλύτερα κόμματα της αντιπολίτευσης εμπλέκονται σήμερα σε σκάνδαλα διαφθοράς. Ο Shehbaz Sharif, αδερφός του Nawaz Sharif και σημερινός πρόεδρος της Πακιστανικής Μουσουλμανικής Ένωσης (PML), αποτελεί αντικείμενο έρευνας για διαφθορά κατά τη διάρκεια της θητείας του ως πρωθυπουργού του Punjab. Τον Ιούνιο του 2019, ο Asif Ali Zardari, σημερινός de facto ηγέτης του Λαϊκού Κόμματος του Πακιστάν και πρώην πρόεδρος, συνελήφθη με την κατηγορία της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

Ο στρατός εξακολουθεί να εμπλέκεται στις εσωτερικές και εξωτερικές υποθέσεις, έχοντας ευρεία εντολή για θέματα ασφάλειας και καταπολέμησης της τρομοκρατίας, ενώ οι εντάσεις μεταξύ των θρησκευτικών ομάδων, η τρομοκρατία και η ανασφάλεια αυξάνονται καθημερινά.

Τον Αύγουστο του 2019, η ΕΕ επέκτεινε τη στήριξή της στο Πακιστάν με ένα πρόγραμμα ύψους 4 εκατομμυρίων ευρώ για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, έπειτα από το στρατηγικό σχέδιο συνεργασίας ΕΕ-Πακιστάν, το οποίο υπογράφηκε τον Ιούνιο του 2019. Ωστόσο οι σχέσεις με την Ινδία επιδεινώθηκαν μετά από την απόφαση της Ινδίας να ανακαλέσει το ειδικό καθεστώς του Τζαμού και Κασμίρ.

Το Πακιστάν επωφελείται σημαντικά από τις μονομερείς εμπορικές προτιμήσεις της ΕΕ, στο πλαίσιο της συνιστώσας ΣΓΠ+ του συστήματος γενικευμένων προτιμήσεων (ΣΓΠ), οι οποίες τέθηκαν εκ νέου σε ισχύ το 2014. Στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής, η Επιτροπή Διεθνούς Εμπορίου του Κοινοβουλίου παρακολουθεί τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του ΣΓΠ+ βάσει της έκθεσης αξιολόγησης που δημοσιεύει ανά διετία η Επιτροπή για το Πακιστάν (2016-2017). Η ΕΕ είναι ο δεύτερος μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος του Πακιστάν (μετά την Κίνα). Η συνολική αξία των αμφίδρομων συναλλαγών τους ανήλθε σε 12,6 δισεκατομμύρια ευρώ το 2018, ενώ η ΕΕ δέχεται το 35% των συνολικών εξαγωγών του Πακιστάν. Το Πακιστάν έχει εμπορικό πλεόνασμα 1,2 δισεκατομμύριο ευρώ έναντι της ΕΕ.

Η ΕΕ είναι σημαντικός χορηγός αναπτυξιακής και ανθρωπιστικής βοήθειας προς το Πακιστάν. Η χρηματοδότηση στο πλαίσιο του Μηχανισμού Αναπτυξιακής Συνεργασίας για την περίοδο 2014-2020 ανέρχεται σε 653 εκατομμύρια ευρώ.

Αφγανιστάν

Στις 18 Φεβρουαρίου 2017 υπογράφηκε συμφωνία συνεργασίας ΕΕ-Αφγανιστάν για την εταιρική σχέση και την ανάπτυξη (CAPD), η οποία εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις 13 Μαρτίου 2019.

Στις 26 Αυγούστου 2018, η ΕΕ και τα κράτη μέλη της ενέκριναν τον χάρτη πορείας της ΕΕ για τη συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών στο Αφγανιστάν για την περίοδο 2018-2020.

Οι Ταλιμπάν —και πιο πρόσφατα το λεγόμενο Ισλαμικό Κράτος (IS)— θέτουν σοβαρές προκλήσεις ασφάλειας. Το Αφγανιστάν κινδυνεύει να μετατραπεί σε αποσαθρωμένο κράτος. Η ενίσχυση της περιφερειακής συνεργασίας μπορεί να προωθήσει σημαντικά την εθνική και περιφερειακή σταθερότητα. Η ΕΕ, με τη σημαντική υποστήριξη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, επιδιώκει μια ειρηνευτική διαδικασία η οποία θα τελεί υπό την ηγεσία, την αναδοχή και τον έλεγχο του Αφγανιστάν. Από θεσμική άποψη, οι κυριότερες προκλήσεις που είχε να αντιμετωπίσει το Αφγανιστάν ήταν οι βουλευτικές εκλογές και οι εκλογές περιφερειακών συμβουλίων της 20ής Οκτωβρίου 2018 (που θα έπρεπε να είχαν πραγματοποιηθεί από το 2015), καθώς και η συνταγματική μεταρρύθμιση που εκκρεμεί από τις εκλογές του 2014.

Το Αφγανιστάν είναι ο μεγαλύτερος αποδέκτης αναπτυξιακής χρηματοδότησης της ΕΕ στην Ασία. Η ΕΕ διέθεσε κονδύλια ύψους 1,4 δισεκατομμυρίου ευρώ στο Αφγανιστάν για την περίοδο 2014-2020. Περίπου το 20% των κονδυλίων αυτών θα καταβληθεί ως «κίνητρο» για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων. Η διεθνής κοινότητα δέσμευσε 13,6 δισεκατομμύρια ευρώ για να στηρίξει την ειρήνη, την ασφάλεια και την οικονομική ανάπτυξη του Αφγανιστάν την περίοδο 2017-2020. Το Αφγανιστάν επωφελείται από το πλέον ευνοϊκό εμπορικό καθεστώς της ΕΕ, το πρόγραμμα «Όλα εκτός από όπλα» (ΟΕΟ). Στη Διάσκεψη των Βρυξελλών για το Αφγανιστάν τον Οκτώβριο του 2016, η ΕΕ και τα κράτη μέλη της, που αποτελούν τον σημαντικότερο διεθνή χορηγό του Αφγανιστάν, διέθεσαν συνολικά 5 δισεκατομμύρια ευρώ. Κατά την υπουργική διάσκεψη της Γενεύης τον Νοέμβριο του 2018, η ΕΕ ανακοίνωσε ότι θα δωρίσει 474 εκατομμύρια ευρώ για μεταρρυθμίσεις του δημόσιου τομέα και για να στηρίξει την οικοδόμηση του κράτους.

Το χρηματοδοτούμενο από την ΕΕ έργο που αφορούσε τη διαχείριση των συνόρων στο βόρειο Αφγανιστάν ολοκληρώθηκε στις 7 Σεπτεμβρίου 2019. Η ΕΕ έχει ήδη συμβάλει στην ανάπτυξη επτά σημείων διέλευσης των συνόρων στη χώρα.

Τον Ιούνιο του 2019, δρομολογήθηκε ο μηχανισμός στήριξης της ειρήνης στο Αφγανιστάν, ο οποίος χρηματοδοτείται από την ΕΕ. Τον Αύγουστο του 2019, η αντιπροσωπεία της ΕΕ στο Αφγανιστάν διέθεσε 1 εκατομμύριο ευρώ στον οργανισμό MME Salam του Αφγανιστάν, ώστε να εξασφαλιστεί καλύτερη ενημέρωση του κοινού και διαφάνεια όσον αφορά τις ειδήσεις και τα ρεπορτάζ για τις εκλογές.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέφρασε σοβαρές ανησυχίες για τις αυξανόμενες εξεγέρσεις και για τη δράση των Ταλιμπάν κατά μειονοτήτων, όπως των Σιπών Χαζάρων.

Στις 28 Σεπτεμβρίου 2019 διεξήχθησαν προεδρικές εκλογές. Το τελικό αποτέλεσμα επρόκειτο να ανακοινωθεί στις 7 Νοεμβρίου 2019, όμως η εκλογική επιτροπή δήλωσε ότι τα αποτελέσματα θα καθυστερούσαν. Στις 22 Οκτωβρίου 2019, αντιπρόσωποι της ΕΕ, του ΟΗΕ, του Ηνωμένου Βασιλείου, των ΗΠΑ, της Γαλλίας, της Γερμανίας, της Ιταλίας και της Νορβηγίας συναντήθηκαν στις Βρυξέλλες και κάλεσαν το Αφγανιστάν να εξασφαλίσει τη διαφάνεια στα αποτελέσματα. Κατά τη διάρκεια της προεδρικής εκστρατείας, οι Ταλιμπάν πραγματοποίησαν σειρά επιθέσεων.

Μπανγκλαντές

Οι σχέσεις ΕΕ-Μπανγκλαντές χρονολογούνται από το 1973. Η συμφωνία συνεργασίας του 2001 καλύπτει το εμπόριο, την οικονομική ανάπτυξη, τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη χρηστή διακυβέρνηση και το περιβάλλον. Στις 19 Ιουλίου 2018 πραγματοποιήθηκε η τρίτη διπλωματική διαβούλευση Μπανγκλαντές-ΕΕ, η οποία κάλυψε ευρύ φάσμα πολιτικών θεμάτων και εξελίξεων.

Η ΕΕ έχει δεσμεύσει έως και 690 εκατομμύρια ευρώ στο πλαίσιο του ενδεικτικού πολυετούς προγράμματος 2014-2020. Έχει τονίσει την ανάγκη του Μπανγκλαντές για πολιτικές μεταρρυθμίσεις προκειμένου να βελτιώσει το επιχειρηματικό περιβάλλον και να προσελκύσει περισσότερες εμπορικές συναλλαγές και επενδύσεις.

Τον Ιούλιο του 2019, η ΕΕ δρομολόγησε δύο προγράμματα στο Μπανγκλαντές με στόχο μεταρρυθμίσεις στη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών και στο εθνικό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης.

Το Μπανγκλαντές είναι κοινοβουλευτική δημοκρατία στην οποία η εξουσία εναλλάσσεται ανάμεσα σε δύο κόμματα, στην Ένωση Awami (AL) και στο Εθνικιστικό Κόμμα του Μπανγκλαντές (BNP).

Χάρη στον δυναμικό ιδιωτικό τομέα και το φθηνό εργατικό δυναμικό του, το Μπανγκλαντές κατέγραψε το 2018 οικονομική ανάπτυξη 7,3%, ενώ είναι μία από τις λίγες χώρες που έχουν επιτύχει τους Αναπτυξιακούς Στόχους της Χιλιετίας. Ωστόσο, τα εργασιακά δικαιώματα και οι συνθήκες εργασίας εξακολουθούν να αποτελούν σοβαρό πρόβλημα στο Μπανγκλαντές, ιδίως στις βιομηχανικές περιοχές γύρω από την Ντάκα όπου βρίσκονται πολλά εργοστάσια ενδυμάτων.

Ως μία από τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες (ΛΑΧ), το Μπανγκλαντές επωφελείται από το καθεστώς ΟΕΟ, το πλέον ευνοϊκό εμπορικό καθεστώς που διατίθεται στο πλαίσιο του ΣΓΠ της ΕΕ.

Κατά τη συνεδρίαση του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών στις 28 Φεβρουαρίου 2019, το Μπανγκλαντές ανακοίνωσε ότι θα κλείσει τα σύνορά του στους πρόσφυγες Ροχίνγκια από τη Μιανμάρ. Από τον Αύγουστο του 2017, περισσότεροι από 700 000 πρόσφυγες Ροχίνγκια έχουν καταφύγει στο Μπανγκλαντές για να γλυτώσουν τον διωγμό στη Μιανμάρ. Τον Οκτώβριο του 2019, η Διεθνής Αμνηστία εξέδωσε δήλωση με την οποία προτρέπει το Μπανγκλαντές να ερευνήσει εξωδικαστικές εκτελέσεις και βίαιες εξαφανίσεις προσφύγων Ροχίνγκια σε ολόκληρη τη χώρα. Τον Αύγουστο του 2019, χιλιάδες πρόσφυγες διαδήλωσαν κατά της απόπειρας του Μπανγκλαντές, της Μιανμάρ και των Ηνωμένων Εθνών να τους επαναπατρίσουν για λόγους ασφάλειας. Δεδομένου ότι οι καταυλισμοί των προσφύγων είναι υπερπλήρεις, το Μπανγκλαντές σκοπεύει να μετεγκαταστήσει χιλιάδες πρόσφυγες Ροχίνγκια σε ένα νησί στον κόλπο της Βεγγάλης.

Σρι Λάνκα

Οι σχέσεις ΕΕ-Σρι Λάνκα χρονολογούνται από τη συμφωνία συνεργασίας του 1975, που αναβαθμίστηκε το 1995 με μια τρίτης γενιάς συμφωνία συνεργασίας για την εταιρική σχέση και την ανάπτυξη. Η ΕΕ παραχώρησε εκ νέου στη Σρι Λάνκα τα οφέλη του ΣΓΠ+ τον Μάιο του 2017 ως κίνητρο για πολιτικές μεταρρυθμίσεις και συμμόρφωση προς τις διεθνείς συμβάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων, εργασιακών δικαιωμάτων, περιβαλλοντικής προστασίας και χρηστής διακυβέρνησης. Η Σρι Λάνκα απέκτησε πρόσβαση στην ΕΕ για τις εξαγωγές της στο πλαίσιο του συστήματος γενικευμένων προτιμήσεων Plus (ΣΓΠ+) της ΕΕ τον Μάιο του 2017. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο παρακολουθεί στενά την πρόοδο της Σρι Λάνκα όσον αφορά την αποτελεσματική της συμμόρφωση με τα κριτήρια που διέπουν το ΣΓΠ+. Την τελευταία δεκαετία, η ΕΕ έχει χορηγήσει στη Σρι Λάνκα αναπτυξιακή βοήθεια ύψους 760 εκατομμυρίων ευρώ. Η ΕΕ είναι ο δεύτερος μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος της Σρι Λάνκα (μετά την Ινδία), με αμφίδρομες εμπορευματικές συναλλαγές αξίας 4,5 δισεκατομμυρίων ευρώ το 2018 και εμπορικό πλεόνασμα 1,3 δισεκατομμυρίου ευρώ υπέρ της Σρι Λάνκα.

Από το 1983 έως το 2009, η Σρι Λάνκα δοκιμάστηκε από τον εμφύλιο πόλεμο ανάμεσα στη σιναλεζική, κατά κύριο λόγο, κυβέρνηση και τους «Τίγρεις για την Απελευθέρωση του Ταμίλ Ιλάμ» (LTTE). Παίρνοντας θάρρος από τη νίκη του στρατού, ο τότε Πρόεδρος Mahinda Rajapaksa κήρυξε πρόωρες προεδρικές εκλογές τον Ιανουάριο 2015, ηττήθηκε όμως από τον Maithripala Sirisena, του Κόμματος της Ελευθερίας της Σρι Λάνκα (SLFP). Ο Πρόεδρος Sirisena διόρισε πρωθυπουργό του τον Ranil Wickremesinghe, του Ενωμένου Εθνικού Κόμματος (UNP). Μετά τις βουλευτικές εκλογές του Αυγούστου του 2015, το UNP σχημάτισε κυβέρνηση ενότητας με το SLFP, βάσει ενός προγράμματος χρηστής διακυβέρνησης, εθνικής συμφιλίωσης και επανασύνδεσης με τη διεθνή κοινότητα. Η αλλαγή κυβέρνησης έχει οδηγήσει σε μεγάλη οικονομική μεγέθυνση και ενισχυμένη συνεργασία με την ΕΕ. Η 22η συνεδρίαση της Μεικτής Επιτροπής ΕΕ-Σρι Λάνκα πραγματοποιήθηκε στις 14 Φεβρουαρίου 2019 στις Βρυξέλλες.

Τα ανθρώπινα δικαιώματα πρέπει να αποτελούν προτεραιότητα. Διαιρεμένη από τις εθνοτικές και θρησκευτικές εντάσεις, η Σρι Λάνκα έχει ακόμα μακρύ δρόμο να διανύσει για να ανταποκριθεί στα διεθνή πρότυπα. Οι νέες εκλογές ενδέχεται να αποτελέσουν ευκαιρία για να αντιμετωπιστούν ζητήματα όπως η θανατική ποινή, τα βασανιστήρια, η μεταβατική δικαιοσύνη, η ελευθερία της έκφρασης, ο θρησκευτικός εξτρεμισμός και η ισότητα των φύλων.

Στις 21 Απριλίου 2019, Κυριακή του Πάσχα, περισσότεροι από 250 άνθρωποι σκοτώθηκαν κατά τη διάρκεια εννέα βομβιστικών επιθέσεων που είχαν ως στόχο τρεις καθολικές εκκλησίες και ξενοδοχεία στη Σρι Λάνκα. Το αποκαλούμενο «Ισλαμικό Κράτος» ανέλαβε την ευθύνη, όμως η κυβέρνηση της Σρι Λάνκα κατηγόρησε επίσης μέλη της ομάδας National Thowheed Jamath (NTJ) που αποσχίστηκε από την ομάδα Sri Lanka Thowheed Jamath (SLTJ).

Στις 30 Αυγούστου 2019 πραγματοποιήθηκε στο Κολόμπο η συνεδρίαση της ομάδας εργασίας της Μεικτής Επιτροπής ΕΕ-Σρι Λάνκα για τη διακυβέρνηση, το κράτος δικαίου και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Η Σρι Λάνκα δεσμεύτηκε να εφαρμόσει τις διεθνείς συμβάσεις και η ΕΕ την εισηγάγε και πάλι στο σύστημα ΣΓΠ+. Οι συζητήσεις στράφηκαν γύρω από την πρόοδο όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες, τα δικαιώματα των γυναικών και των παιδιών, τα δικαιώματα των μειονοτήτων, και την κατάργηση των βασανιστηρίων και της θανατικής ποινής.

Τον Αύγουστο του 2019, η Επιτροπή διέθεσε 8,5 εκατομμύρια στη Σρι Λάνκα στο πλαίσιο του μηχανισμού συμβολής στη σταθερότητα και την ειρήνη, για την καταπολέμηση του βίαιου εξτρεμισμού, την οικοδόμηση ανθεκτικότητας στις κοινότητες και την προώθηση της ειρήνης και της ανεξίτηρης ανθεκτικότητας.

Νεπάλ

Οι σχέσεις ΕΕ-Νεπάλ χρονολογούνται από το 1973 και σήμερα θεμελιώνονται στη συμφωνία συνεργασίας του 1996. Το Νεπάλ, ο πληθυσμός του οποίου ζει κατά το ένα τέταρτο, σχεδόν, με λιγότερα από 2 δολάρια ΗΠΑ την ημέρα, εξαρτάται από την εξωτερική βοήθεια για το 25% του προϋπολογισμού του. Η 10η συνεδρίαση της Μεικτής Επιτροπής ΕΕ-Νεπάλ πραγματοποιήθηκε στις 28 Ιουνίου 2018 και προέβη σε απολογισμό της εφαρμογής της εν εξελίξει συνεργασίας.

Στη συνεδρίαση υπογράφηκε η συμφωνία χρηματοδότησης για τη συνεισφορά της ΕΕ στη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη (CARD) στο Νεπάλ, αξίας 40 εκατομμυρίων ευρώ. Η ΕΕ είναι από τους μεγαλύτερους χορηγούς αναπτυξιακής βοήθειας στο Νεπάλ και τριπλασίασε την αναπτυξιακή της βοήθεια, διαθέτοντας 360 εκατομμύρια ευρώ για την περίοδο 2014-2020. Η ΕΕ επαναλαμβάνει επίσης πόσο σημαντικό είναι για το Νεπάλ να αξιοποιήσει περισσότερο τις εμπορικές προτιμήσεις που χορηγεί η ΕΕ στο πλαίσιο του καθεστώτος «Όλα εκτός από όπλα» (ΟΕΟ), καθώς το σύνολο των αμφίδρομων εμπορικών συναλλαγών ανήλθε σε 500 εκατομμύρια ευρώ το 2018. Στις 8 Νοεμβρίου 2019 πραγματοποιήθηκε στο Κατμαντού συνεδρίαση της Μεικτής Επιτροπής ΕΕ-Νεπάλ. Υπάρχουν μεγάλες ανισότητες μεταξύ των ανώτερων και κατώτερων καστών και των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Madhesi. Η Κίνα και η Ινδία ανταγωνίζονται για να εξασφαλίσουν επιρροή στη χώρα.

Η Κομμουνιστική Συμμαχία, που αποτελείται από το Κομμουνιστικό Κόμμα του Νεπάλ-Ενωμένοι Μαρξιστές-Λενινιστές (CPN-UML) και το Κομμουνιστικό Κόμμα του Νεπάλ-Μαοϊκό Κέντρο (CPN-MC), νίκησε το Κόμμα του Κογκρέσου με συντριπτική πλειοψηφία στις βουλευτικές εκλογές του Δεκεμβρίου του 2017. Η Κομμουνιστική Συμμαχία νίκησε επίσης στις τοπικές εκλογές που πραγματοποιήθηκαν σε τρεις φάσεις μεταξύ Μαΐου και Σεπτεμβρίου 2017, μετά το μπιϊκοτάρισμά τους από εκπροσώπους των Madhesi στο Terai.

Μπουτάν

Απομονωμένο για αιώνες από τον έξω κόσμο, το Μπουτάν προσαρμόζεται στην παγκοσμιοποίηση και ενισχύει την οικονομία του, διατηρώντας ταυτόχρονα τις αρχαίες του παραδόσεις. Με το Σύνταγμα που εγκρίθηκε το 2008, πραγματοποίησε ειρηνική μετάβαση σε μια κοινοβουλευτική δημοκρατία που εγγυάται τον διαχωρισμό των εξουσιών στο πλαίσιο της συνταγματικής μοναρχίας.

Το πολυενδεικτικό σχέδιο 2014-2020 της ΕΕ διαθέτει 49,3 εκατομμύρια ευρώ σε βοήθεια προς το Μπουτάν. Η ΕΕ έχει ισχυρή παρουσία στο Μπουτάν από το 1982, και καταβάλλει προσπάθειες για να μειώσει τη φτώχεια, να προωθήσει τον εκδημοκρατισμό και τη χρηστή διακυβέρνηση, και να στηρίξει τη βιώσιμη γεωργία και τους ανανεώσιμους φυσικούς πόρους. Στις 24 Μαΐου 2018 δρομολογήθηκε νέο «σχέδιο υποστήριξης του εμπορίου ΕΕ-Μπουτάν» που επιδιώκει να βελτιώσει την προστιθέμενη αξία, τις συνδέσεις των αγορών και το ρυθμιστικό πλαίσιο για το εμπόριο και τις επενδύσεις.

Το Κοινοβούλιο έχει επανειλημμένα αναγνωρίσει τη μοναδική αναπτυξιακή φιλοσοφία του Μπουτάν, η οποία ξεκίνησε όταν η χώρα πραγματοποίησε άνοιγμα προς την παγκοσμιοποίηση. Βασίζεται στην έννοια της Ακαθάριστης Εθνικής Ευτυχίας (GNH), η οποία καταμετρά την ποιότητα ζωής των πολιτών με στατιστικές μεθόδους και εξισορροπεί την πνευματική με την υλική πρόοδο.

Τον Νοέμβριο του 2019 πραγματοποιήθηκε η όγδοη διαβούλευση ΕΕ-Βασιλικής κυβέρνησης του Μπουτάν, η οποία πραγματοποιείται ανά διετία, και η ΕΕ ενθάρρυνε το Μπουτάν να εφαρμόσει τις συμβάσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα ώστε να έχει πρόσβαση στο σύστημα ΣΓΠ+.

Μαλδίβες

Αν και δεν υπάρχει ακόμη επίσημη συμφωνία συνεργασίας με τις Μαλδίβες, η ΕΕ παρέχει στήριξη συνεργασίας για τις αγροτικές κοινότητες, τον τουρισμό και τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής. Στις 16 Ιουλίου 2018, το Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων της ΕΕ ενέκρινε πλαίσιο για στοχευμένα περιοριστικά μέτρα κατά προσώπων και οντοτήτων που ευθύνονται για την υπονόμευση του κράτους δικαίου ή παρεμποδίζουν την επίτευξη πολιτικής λύσης χωρίς αποκλεισμούς στις Μαλδίβες, καθώς και κατά προσώπων και οντοτήτων που ευθύνονται για σοβαρές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Οι Μαλδίβες είναι ευπαθείς στην κλιματική αλλαγή και εκτεθειμένες στην άνοδο του επιπέδου της θάλασσας και στη διάβρωση των ακτών, φαινόμενα που απειλούν σοβαρά τη βιωσιμότητα της χώρας. Η χώρα πλήττεται επίσης από υψηλά ποσοστά ανεργίας των νέων, βίαιης δράσης συμμοριών και τοξικομανίας, ενώ συνεχώς αυξάνονται οι πολιτικές και κοινωνικές αναταραχές από τότε που ο ηγέτης της

αντιπολίτευσης Mohamed Solih νίκησε τον πρώην Πρόεδρο Abdulla Yameen Abdul Gayoom, τον Σεπτέμβριο του 2018.

Οι Μαλδίβες απώλεσαν το 2011 το καθεστώς λιγότερο ανεπτυγμένης χώρας (ΛΑΧ) του ΟΗΕ και το 2013 απέκτησαν καθεστώς χώρας ανώτερου μεσαίου εισοδήματος. Η οικονομία τους στηρίζεται κυρίως στον τουρισμό και στην αλιεία. Η ΕΕ είναι ο τέταρτος μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος των Μαλδιβών με μερίδιο 10% των συνολικών εμπορικών συναλλαγών (2017).

Στις βουλευτικές εκλογές που διεξήχθησαν τον Απρίλιο του 2019, το Δημοκρατικό Κόμμα Μαλδιβών του κ. Solih, η κυβερνώσα συμμαχία, κέρδισε τις περισσότερες έδρες, ενώ το κόμμα της αντιπολίτευσης είδε τις έδρες του να μειώνονται από 33 σε 5.

Jorge Soutullo
11/2019

